

Izbjeglice

Uspoređivanje kratkih animiranih filmova

Autor: Barry van Driel

Tema

Izbjeglice u prošlosti i sadašnjosti: stvaranje širega konteksta.

Dobna skupina: 15+

Kontekst

Migracija igra središnju ulogu u ljudskoj povijesti. Od početka čovječanstva, ljudi su napuštali mjesta rođenja kako bi pronašli hranu, sigurnost i, općenito, stvorili za sebe bolji život. Ljudi bježe iz svoje zemlje zbog različitih razloga: rat, prirodne katastrofe (tajfuni, poplave, potresi, suše itd.), glad, političko nasilje, ekonomska depresija itd. Međutim, nije uvijek jednostavno pronaći utočište. Diljem svijeta, nasilje i prijetnja nasiljem nastavljaju prisiljavati ljude na napuštanje svojih zemalja. Izbjeglicama je vrlo teško napustiti svoju obitelj, prijatelje i domovinu i započeti iznova u stranoj i nepoznatoj zemlji s različitim jezikom i kulturom.

Svjetski čelnici složili su se da pojedinci koji se uistinu boje za svoje živote ili su progonjeni imaju pravo tražiti i uživati status izbjeglica. Ovo je pravo zabilježeno u univerzalnoj „Deklaraciji o ljudskim pravima“ (članak 14.) dok je definiranje statusa izbjeglice određeno „Konvencijom o statusu izbjeglica“, usvojenom 1958. godine u Ženevi. Prema navedenoj konvenciji, izbjeglica se definira kao:

osoba koja se ne nalazi u zemlji svojeg državljanstva te se, zbog osnovanog straha od proganjanja, zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja, ne može ili se, zbog tog straha, ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, odnosno osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje uobičajenoga boravišta, a koja se ne može ili se, zbog osnovanog straha, ne želi vratiti u tu zemlju.

Ova definicija ima i svoje slabosti. Prije svega, ona isključuje ljude koji bježe iz ekonomskih razloga i/ili prirodnih katastrofa, unatoč tomu što ni oni nisu u mogućnosti živjeti u svojoj zemlji te su prisiljeni živjeti negdje drugdje. Drugo, može biti teško odlučiti tko se sve uklapa u definiciju izbjeglice jer kriteriji mogu biti subjektivni.

Sve je manje tradicionalnih nastavnih materijala za učionice. Pojavom interneta i mrežnoga učenja, nastavnici i učenici, sve češće, izvore informacija pronalaze na internetu. Također, vizualni prikazi povijesnih i suvremenih događaja postali su jedan od omiljenijih obrazovnih alata. Ova vježba kombinira učenje putem interneta s obrazovnim animacijama.

Trajanje modula : 5-6 radionica od 45/50 minuta.

Ciljevi

- bolje razumijevanje prava i dužnosti izbjeglica
- bolje razumijevanje različitih razloga za bijeg u drugu državu
- poticanje empatije prema ljudima koji postanu izbjeglice
- bolje razumijevanje poteškoća s kojima se susreću izbjeglice
- bolje razumijevanje veze između izbjeglica u prošlosti i izbjeglica danas
- poboljšanje sposobnosti uspoređivanja i suprotstavljanja različitih izvora o istoj problematici
- poboljšanje sposobnosti sažimanja sadržaja kratkog filma, provođenja istraživanja na internetu i predstavljanja rezultata drugima
- razumijevanje metode *Slagalice* i stjecanje iskustva u njezinoj praktičnoj primjeni.

Materijal i potrebna oprema

- olovka, papir, više prijenosnih računala (jedno po skupini) s pristupom internetu, pet kratkih animiranih filmova o izbjeglicama (provjeriti ispravnost mrežne poveznice):

NAPOMENA: VEĆINA NAVEDENIH FILMOVA NA ENGLISKOM JE JEZIKU.
PRVA ALTERNATIVA, NAVEDENA U DALJNJEM TEKSTU, MOŽE BITI KORISNIJA.

- **PRVA SKUPINA:** „JustNow“ animirani film:
https://youtu.be/i5fnRd2_gB4
- **DRUGA SKUPINA:** Dvije animacije UNICEF-a (ima ih više):
<https://www.youtube.com/watch?v=MT49ghJ7aGA>
https://www.youtube.com/watch?v=3scOr_d9Dwo&t=25s
- **TREĆA SKUPINA:** An empty promise (Prazno obećanje):
<https://www.youtube.com/watch?v=YNvcYE9ohbs>
- **ČETVRTA SKUPINA:** World refugee day (Svjetski dan izbjeglica):
https://www.youtube.com/watch?v=VJUdAv8_AhQ
- **PETA SKUPINA:** BBC - A Harrowing story (BBC - Mučna priča):
<https://www.youtube.com/watch?v=B0HWYcFLY-8&t=144s>

Metodologija

- rad u malim skupinama
- uspoređivanje i suprotstavljanje kratkih online animiranih filmova
- izrada naslovnice (digitalnih) novina
- prezentacija
- varijacije metode *Slagalice*.

PRVI DIO : 45-50 minuta (gledanje filmova)

Uvod: 10 minuta

Nastavnik/ca kratko objašnjava što se očekuje od učenika. Nakon toga, dijeli učenike u skupine od četiri do pet učenika.

Metoda Slagalice:

Svaka skupina dobije broj (od 1 do 5, na primjer). Svaki učenik, unutar skupine, dobije i slovo (A, B, C, D ili E). Nastavnik/ca bilježi koji učenik dobiva koje slovo i koji broj. Tako se skupina 1 sastoji od učenika 1A, 1B, 1C, 1D, 1E, a skupina 2 od učenika 2A, 2B, 2C, 2D, 2E itd.

Svaka skupina imenuje voditelja i zapisničara.

Gledanje i analiziranje filma: 30-35 minuta

Svaka skupina gleda jedan kratki animirani film.

Voditelj skupine vodi grupnu raspravu, a zapisničar vodi bilješke.

Skupina preostali dio sata koristi za sažimanje sadržaja filma (na papiru ili u digitalnoj datoteci). Napomena: učenici bi se trebali usredotočiti samo na glavne smjernice. Učenici će vjerojatno morati nekoliko puta pogledati film. Potrebno je pažljivo gledanje, precizno bilježenje te opsežno raspravljanje kako bi se postigao krajnji dogovor. Učenici bi trebali obratiti pažnju na sljedeća pitanja:

- Na koji je način film ispričan (npr. narator je u prvom licu, trećem licu)?
- Koje su činjenice iznesene?
- Je li netko naveden ili citiran?
- Ukoliko jest, koji je stručnjak bio u pitanju?
- Jesu li citirani neki međunarodni dokumenti? Ako jesu, koji?
- Jesu li u središtu povijesni ili suvremeni događaji ili oboje?
- Jesu li citirani zakoni? Ako jesu, koji?
- Koje se različite emocije spominju, ako ih ima?
- Tko se nalazi u središtu filma? Odrasli, djeca ili oboje?
- Što mislite, koja je poruka ovog animiranog filma?
- Prenosi li film učinkovito poruku?

Po završetku aktivnosti, svaki član skupine treba imati kopiju sažetka (ili na papiru ili u obliku digitalne datoteke).

Završni dio: 5 minuta

DRUGI DIO : 45-50 minuta

Sinteza i uvod: 5 minuta

Nastavnik/ca sumira aktivnosti prethodnoga sata.

Osmišljavanje pitanja i istraživanje: 35-40 minuta

Učenici se vraćaju u svoje skupine. Voditelj prolazi kroz sažetak i kaže svakom članu skupine neka navede jedno pitanje koje se nameće nakon gledanja animiranog filma, a čiji se odgovor lagano može pronaći na internetu. Ovaj je zadatak individualan.

Učenici međusobno dijele pitanja i odabiru ukupno dva do tri pitanja za svoje istraživanja - pitanja bi trebala biti takva da učenici mogu ponuditi samo kratke odgovore. Skupina provodi istraživanje i dodaje rezultate istraživanja zajedničkom sažetku.

Završni dio: 5 minuta

TREĆI DIO: 45-50 minuta (preslagivanje)

Predstavljanje učeničkih uradaka: 40-45 minuta

Prethodne skupine sada će se pomiješati u nove skupine sa slovima A, B, C, D iz prethodnih skupina. Dakle, nova 1. skupina sastoji se od svih učenika koji su imali slovo A u prethodnim skupinama, 2. skupina od svih učenika koji su imali slovo B itd. Na taj će način svaki član skupine imati svoju ulogu u slagalici (zato se i sama metoda zove *Slagalice* ili *Učionica-slagalice*).

Odabrani su voditelj, mjeritelj vremena i „dizajner“.

Učenici najprije pokazuju animirani film koji su ranije pogledali, zatim pitanja koja su odabrali te, na kraju, sažetak koji su napravili. Ostali učenici mogu postavljati pitanja. Do kraja sata svi bi učenici, iz svih skupina, trebali predstaviti svoje uratke. Voditelj skupine i mjeritelj vremena brinu da je zadatak izvršen učinkovito i unutar predviđenog vremena.

ČETVRTI DIO: 2 x 45-50 minuta (izrada novinske naslovnice)

Za ovu aktivnost potrebna su dva nastavna sata.

Učenici zajedno izrađuju naslovnicu internetskih novina koja sadrži sve važne informacije pet originalnih skupina. To, prije svega, znači kraćenje materijala i pravljenje ustupaka.

Zadatak je učenika:

- osmisлити naslov za novinsku naslovnicu
- osmisлити kakve će fotografije ili crteže koristiti
- razmisлити o stilu pisanja (objektivni stil ili zagovaranje, na primjer)
- odlučiti hoće li se usredotočiti na činjenice ili mišljenje ili oboje
- potruditi se učiniti jezik pristupačnim i onima koji o temi znaju manje od njih.

Na kraju aktivnosti, svaka skupina (nove skupine) predstavlja razrednome odjelu svoju novinsku naslovnice te raspravlja o eventualnim teškim izborima s kojima su se skupine susretale tijekom njezine izrade. Nastavnik/ca uspoređuje i suprotstavlja izrađene naslovnice te ukazuje na informacije koje možda nedostaju.

Završetak: 10-15 minuta

Nastavnik/ca sažima cjelokupnu aktivnost i odgovara na završna pitanja i komentare.

Ideje za domaću zadaću

Učenici mogu samostalno istražiti koje inicijative, vezane uz izbjeglice, postoje u njihovoj zajednici. Također, mogu istražiti što su druge škole, diljem svijeta, poduzele kako bi pomogle izbjeglicama.

Ideje za prilagodbu

Prva mogućnost:

Podijelite razred u četiri podskupine (ili osam podskupina, ovisno o veličini razrednoga odjela). Četiri su različita zadatka. Svaka će skupina dobiti PowerPoint prezentaciju „JustNow“ kratkoga filma o izbjeglicama.

Svaka podskupina bira voditelja i izlagača te, nakon toga, rješava jedan od sljedeća četiri zadatka (koji može biti i domaća zadaća) - na temelju informacija dobivenih u filmu, provodeći jedan do dva sata na internetu:

PRVI ZADATAK (1. podskupina): JustNow prezentacija (slajd 7) spominje kako su stotine milijuna ljudi migrirale diljem svijeta u prošleme stoljeću. Grafikon pokriva razdoblje od samo tri godine, 2013.-2016. Možete li, pomoću istraživanja na internetu, navesti druge dvije povijesti migracija u svijetu, tijekom prošloga stoljeća, koje su rezultirale izbjeglicama, po mogućnosti na dva različita kontinenta? Tko je, odakle i kamo migrirao te koji su bili glavni razlozi tih migracija? Možete li pronaći jednu osobnu, izbjegličku priču vezanu uz te migracije? Predstavite razredu što ste pronašli na kraju drugoga sata.

DRUGI ZADATAK (2. podskupina) – JustNow prezentacija (slajd 13) iznosi podatak kako je više od milijun ljudi pobjeglo iz nacističke Njemačke, između 1939. i 1945. godine, te kako se većinom radilo o Židovima. Istražite, molim vas, sljedeća pitanja: Kamo su bježali Židovi? Koje su zemlje prihvaćale židovske izbjeglice? Pronađite dvije osobne priče Židova koji su pobjegli iz Njemačke nakon 1939. godine i izradite kratki sažetak njihovih života. Prezentirajte razredu što ste napravili na kraju drugoga sata.

TREĆI ZADATAK (3. podskupina) – JustNow prezentacija (slajdovi 19 i 22) govori o *Općoj deklaraciji o ljudskim pravima* iz 1948. te o *Konvenciji o statusu izbjeglica* iz 1951. godine. Pronađite oba dokumenta na mrežnim izvorima te ih pažljivo pročitajte. Pokušajte utvrditi na koji se način ova dva dokumenta razlikuju, ali i koje su im sličnosti. Pokušajte navesti životnu povijest barem jedne osobe uključene u konvenciju iz 1951. Podijelite vaša saznanja s ostatkom razreda na kraju drugoga sata.

ČETVRTI ZADATAK (4. podskupina) – JustNow prezentacija (slajd 43) navodi činjenicu kako se trenutno susrećemo s najvećom izbjegličkom krizom na svijetu od Drugoga svjetskog rata. Istražite dvije velike izbjegličke krize u ovome trenutku, po mogućnosti na dva različita kontinenta. Tko bježi i zašto? U koje zemlje migranti pokušavaju pobjeći i kako su tamo primljeni? Možete li pronaći jednu nedavnu osobnu, izbjegličku priču vezanu uz te migracije, po mogućnosti u vašoj zemlji? Molim vas da ono što ste pronašli izložite razredu na kraju drugoga sata.

Druga mogućnost:

Umjesto animiranih filmova, nastavnik može navesti pet primjera slavni izbjeglica iz prošlosti (ili sadašnjosti). Mnogo se toga može pronaći pretraživanjem mrežnih izvora o izbjeglicama u prošlosti i sadašnjosti.

Ako netko od učenika govori neki strani jezik, njegov zadatak može biti i istražiti problematiku na tom jeziku i donijeti materijale u razred.

Objašnjenje uloga koje se spominju u aktivnosti

Facilitator/ Voditelj skupine:

- brine da svi razumiju zadatak
- brine da svi članovi doprinose izvršenju zadatka
- manje se usredotočuje na vlastite, a više na grupne ideje
- pokušava pronaći točke slaganja i neslaganja unutar skupine
- potiče stvaranje pozitivne i poticajne atmosfere u skupini
- kao predstavnik skupine, postavlja pitanja nastavniku/ci.

Pisac/Zapisničar:

- bilježi što je izgovoreno
- prepisuje i sažima materijal za prezentaciju.

Izlagač/Reporter:

- priprema skupinu za prezentaciju (tko što govori, što se koristi u prezentaciji).

Dizajner:

- odgovoran je za izgled i dizajn naslovne strane novina.

Mjeritelj vremena:

- brine da je zadatak izvršen na vrijeme.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sadržaj ovih materijala ne odražava službeno mišljenje Europske unije.
Za informacije i stavove izražene u ovim materijalima odgovoran je isključivo autor.

JustNow

Barry van Driel: Izbjeglice – uspoređivanje kratkih animiranih filmova